

EKONOMICKÉ ASPEKTY PROVOZU PŘÍJMOVÉHO ODDĚLENÍ – SOUČASNOST A MOŽNOSTI

OCP FNO

- Slouží 24 hodin denně 7 dní v týdnu
- K zajištění příjmu pacientů plánovaných, akutních a urgentních
- K vyšetření a ošetření ambulantních pacientů s náhle vzniklým onemocněním nebo úrazem
- K zajištění kontinuity přednemocniční a nemocniční péče
- K poskytování neodkladné diagnostické a léčebné péče
- K zajištění třídění a příjmu pacientů při mimořádných událostech.

OCP FNO - organizace

- Mezioborové příjmové oddělení charakteru emergency s nonstop provozem základních pohotovostních a příjmových ambulancí a urgentního příjmu

OCP FNO - organizace

Organizační součásti oddělení:

- **Administrativní úsek** pro plánované příjmy
- **Akutní /nízkoprahový/ příjem:**
  - **Úsek konzervativních oborů** (interní, kardiologická a neurologická příjmová a pohotovostní amb.)
  - **Úsek traumatologicko-chirurgický**
- **Urgentní příjem**
- Budují se **expektační lůžka**
- OCP provozuje **pochůzkovou službu** pro celou FNO

OCP FNO - personál

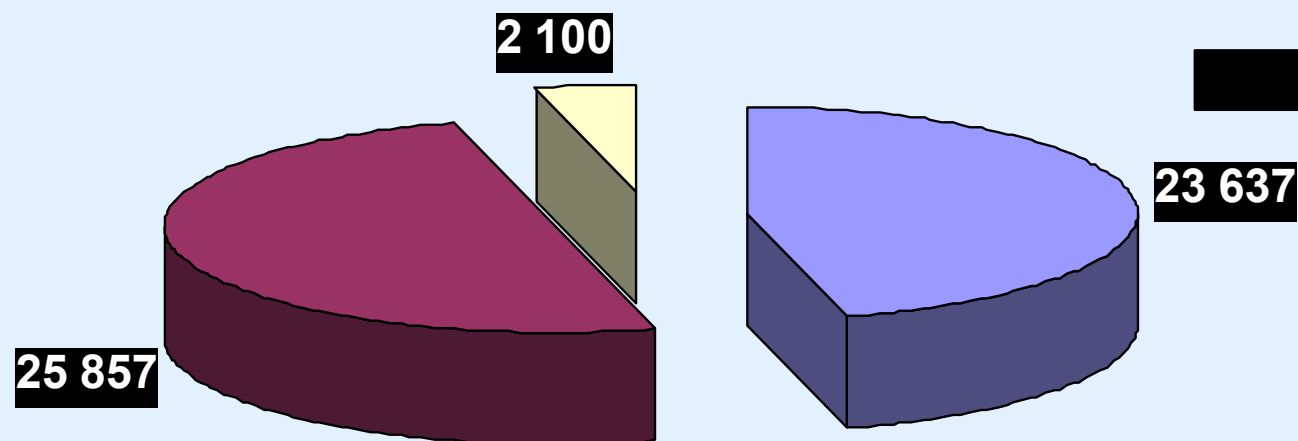
- 5 kmenových lékařů
- 41 sester
- 41 sanitářů
(z nichž 22 vykonává pochůzkovou službu)

OCP FNO - pacienti

51 000 pacientů/rok

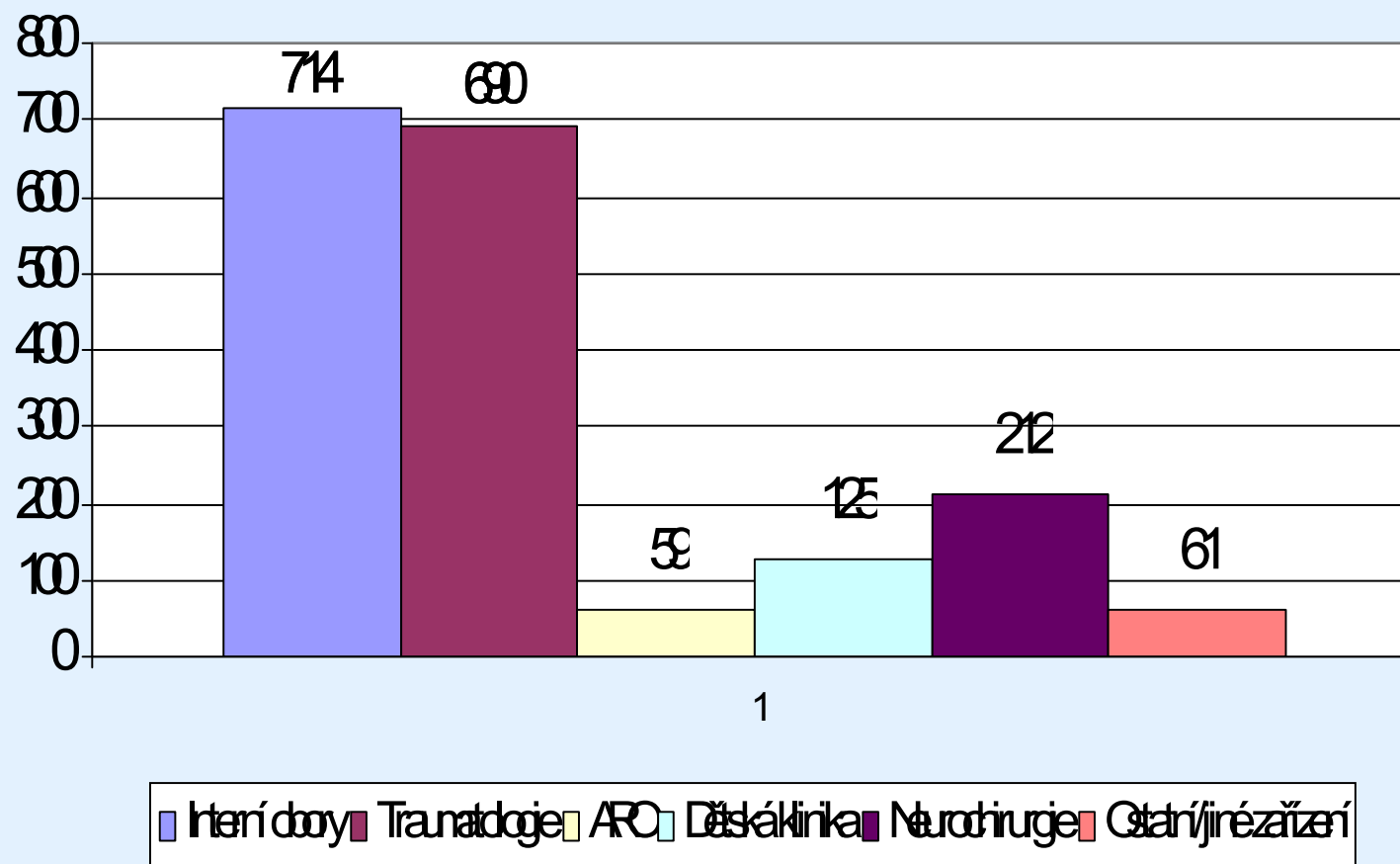
2 200 pacientů/rok UP

Počet ošetřených pacientů na **OCP** rok 2010

■ konzervativní obory
 ■ chirurgické obory
 ■ Urgentní příjem

Statistika UP 2004

Statistika pacientů - Urgentní příjem

Statistika pacientů	1999	2010
počet pac.	1 480	1 995
I. pacient těžký- finančně nejnáročnější	176	53
II. Pacient těžký- finančně nejnáročnější	100	454
III. Pacient lehký	963	1 412
IV. Pacient lehký –překladový	241	76
Náklady na 1 průměr. pacienta	4 949 Kč	11 235 Kč

Financování OCP

- Pro zajištění financování oddělení vytvořen system vnitřního přeúčtování formou:
  - tzv.sesterského modulu pro akutní příjmové a pohotovostní ambulance
  - systémem přeúčtování klinikám dle kategorie pacientů pro **urgentní příjem** (náklady na pacienta od 1000-20 000 korun.

Vnitroústavní ceny OCP

	2005	2011
Administrativní příjem	90 Kč/pac.	136 Kč
Sesterský modul:		
Úsek I.konzerv.ob.	276 Kč	415 Kč
Úsek II.oper.obory	315 Kč	511 Kč
Urgentní příjem		
I.pac.těžký	19 197 Kč	25 845 Kč
II.pac.těžký-méně náročný	8 966 Kč	15 969 Kč
III.pacient lehký	3 743 Kč	9 793 Kč
IV. pacient překlád.		3 169 Kč

Celkové náklady OCP

- Náklady : desítky milionů Kč :
- Mzdy
- Soc.poj.
- Léky
- SZM
- Energie
- Opravy
- Odpisy

Celkové výnosy OCP

- Výnosy : desítky milionů Kč

!!!! ALE !!!!

- Tržby od ZP: 1/11 objemu
- Vnitropod.výnosy: 10/11 objemu
- Tržby od ZP zdaleka nepokryjí náklady

- Jednotlivá **pracoviště OCP** fungují v nemocnici jako jednicová střediska, tj. pracoviště s kalkulovanou vnitřní cenou.
- Proč: prozatím není možnost nasmlouvat jejich služby a péči o pacienty na zdravotní pojišťovny /ZP/.
- **Příjmová oddělení dosud nemají oporu v zákonné normě**
- Administrativní příjem a pochůzková služba se klinikám účtují rovněž.

Financování OCP

- Akutní příjem :

„sesterský modul“

- Urgentní příjem :

a/ systém přeúčtování klinikám

b/ zdravotní výkony s bodovým ohodnocením

Sesterský modul OCP

- O co jde v sestersém modulu?
- Možnost vykázat část péče na ZP
- Realizováno prostřednictvím „sesterských“ ambulancí vedených na jednotlivých klinikách (ambulace chirurgická, traumatologická, interní, kardiologická a neurologická)

Sesterský modul OCP

- Vykázané výkony s bodovým ohodnocením :
  - na jednotlivá cílová oddělení a kliniky
- Z klinik pak zpět na akutní příjem platba za pacienta
- tato platba zahrnuje :
  - náklady na administrativní příjem
  - náklady na sesterský personál
  - všechny náklady příjmových ambulancí – včetně materiálu, léků, pronájmu, energií, oprav, atd.

Náklady a výnosy UP

- Náklady : v milionech Kč
- Tržby od ZP : 23%
- Ostatní výnosy : 77%

UP

- kódy schválené ZP -

Za 2 hodiny práce 6-8 zdrav.pracovníků

- ošetření pac.v kritickém stavu - ...1 350 bodů

!!!!

UP

- proč systém přeúčtování klinikám dle kategorie nákladů ?

- Finanční náklady na pacienty ošetřené na UP se pohybují v rozmezí od 3.000,- Kč do 20.000,- Kč na pacienta-dle charakteru postižení či poranění .
- Tyto částky zahrnují veškeré náklady vč.osobních.
- Kódy schválených výkonů nepokryjí náklady !!!

OCP - náklady, tržby, vnitřní přeúčtování

- Provedli jsme analýzu hospodaření OCP od roku 1999 do roku 2010 včetně a dospěli k těmto zjištěním:

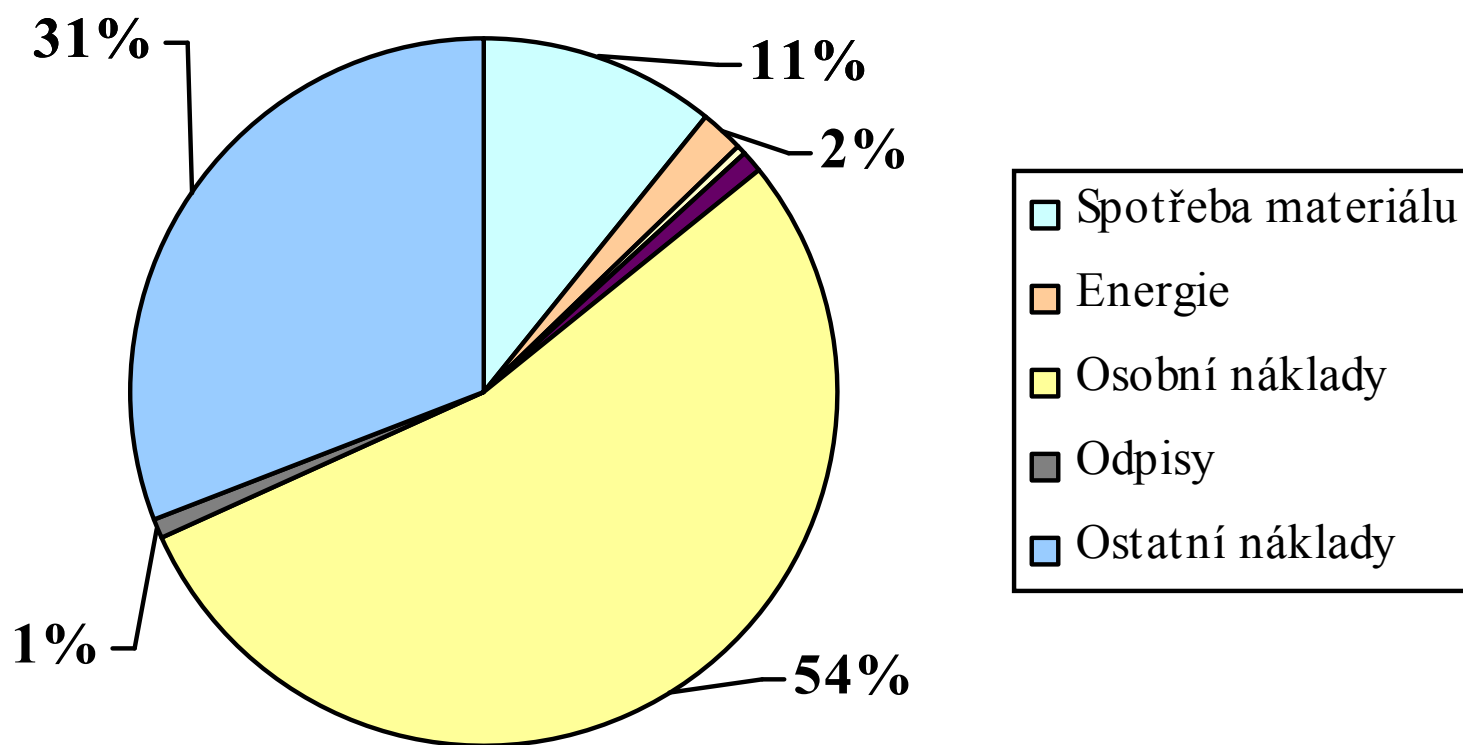
Horizontální analýza nákladů

- Srovnání celkových nákladů OCP (1999-2010) představuje nárůst o 84%.
- Největší objem tohoto navýšení představují osobní náklady zaměstnanců
  - rok 1999... 54,2 % celk.nákladů
  - rok 2010....76,0 % celk. nákladů

Horizontální analýza nákladů

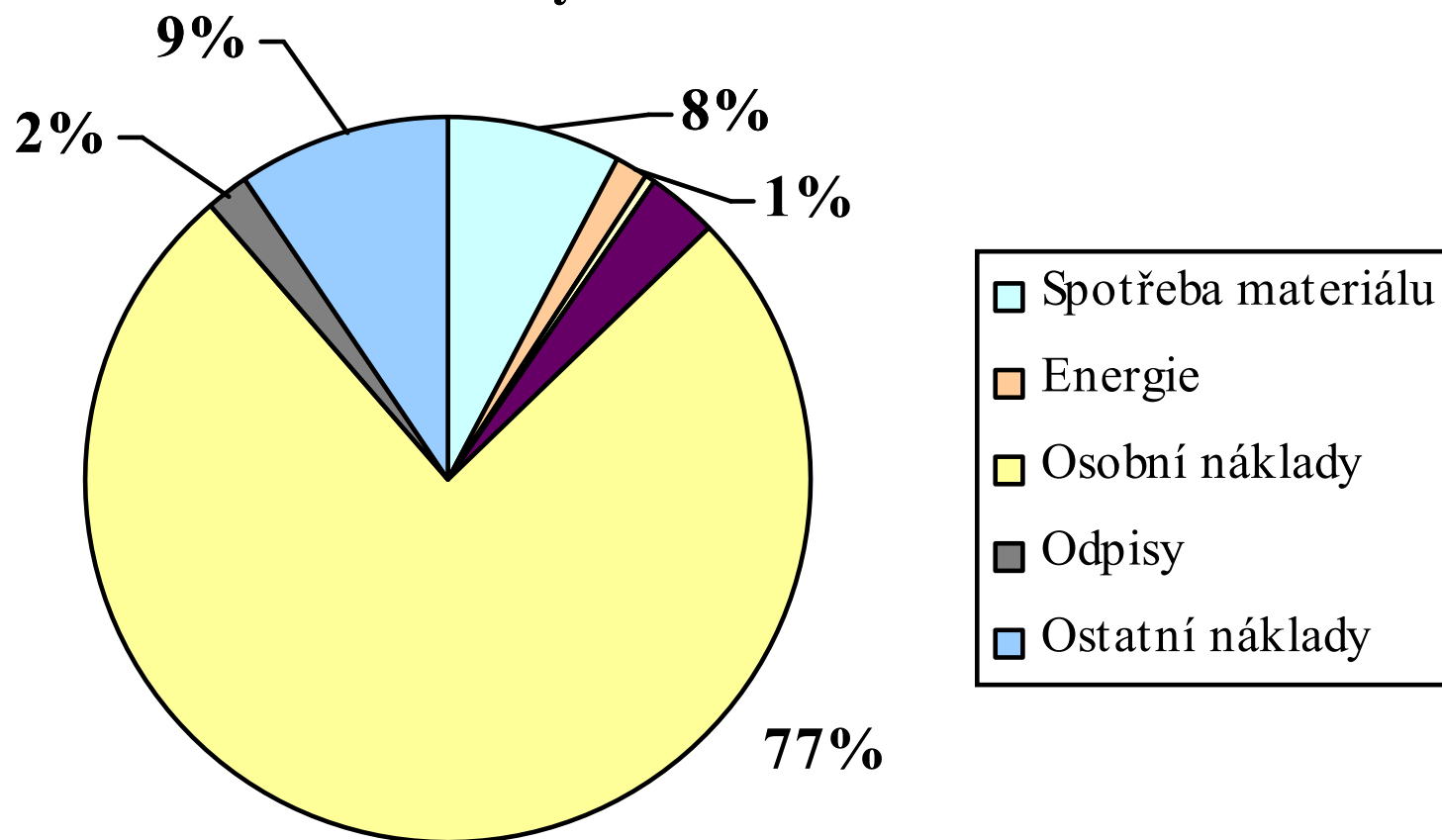
- Nárůst má vazbu na zákonné navyšování tarifů a kvalifikační růst zaměstnanců
- Nárůst počtu zaměstnanců 1999-2010
...o 14%.
- Vzrostly materiálové náklady - zejména na léky a SZM

% podíl vybraných nákladových položek na celkových nákladech CPP v roce 1999

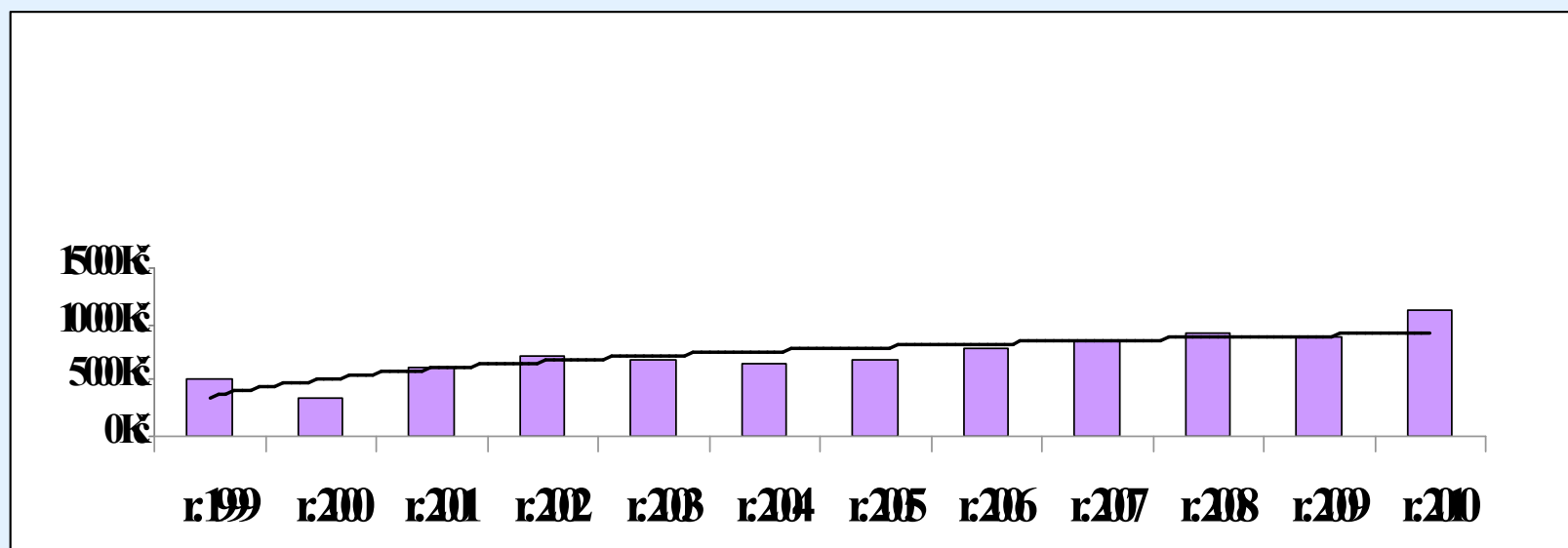

% podíl vybraných nákladových položek na celkových nákladech CPP v roce 2010

Vývoj ceny za 1pacienta v rámci OCP - urgentního příjmu r.1999 – r. 2010

Horizontální analýza nákladů

- Podstatnou položku v rámci nákladového hospodaření OCP jsou ostatní náklady
- jde o náklady **za tyto služby** :
  - centrální sterilizaci
  - praní prádla
- zejména za žádanky SVLS výkonů (hematologie, biochemie, výkony nukleární medicíny a služby RDG ústavu) – tyto mají vazbu převážně na činnost urgentního příjmu.

Horizontální analýza nákladů

- Růst odpisů
- Ostatní vybrané nákladové položky - stagnace nebo mírný vzestup.

Úhrady od ZP na UP

- Péči na UP je částečně možno vykazovat ZP
- Většinou je však součástí úhrady ošetřovacího dne nebo TISS na cílové klinice realizující hospitalizaci urgentního pacienta
- Zúčtovaný objem příjmů od ZP je na UP vázán na vykázané body a ZUM
- **Body** oceňujeme plánovanou hodnotou bodu s vazbou na aktuální úhradovou vyhlášku

(v r.2010 – 0,91Kč/bod).

Výnosy OCP

- Platby za služby, které OCP poskytuje ostatním klinikám FNO
- Tyto služby jsou kalkulovány plánovanou cenou
- Existuje tedy jistá disproporce mezi předpokladem nákladů a skutečnou nákladovostí

Výnosy OCP

- Rostoucí objem výnosů má vazbu na:
- zvýšenou četnost požadavků ze strany klinik (více pacientů na administrativním příjmu, na ambulancích , na UP)
- zároveň je jeho výše ovlivněna i reálným nárůstem nákladů OCP, ze kterých vychází kalkulované ceny – zejména růstem nákladů osobních.
- Jinými slovy-jsme rok od roku dražší

Výsledek hospodaření OCP

- Zúčtovaný výsledek hospodaření OCP nezobrazuje reálný stav ekonomiky oddělení.
- V rámci nákladů by bylo nutno účtované objemy doplnit o:
- část osobních nákladů lékařů, kteří pracují na OCP, ale organizačně jsou zařazeni pod příslušnou kliniku, která je na danou ambulanci OCP deleguje.

Výsledek hospodaření OCP

- Další problém:

zmiňovaná plánovaná kalkulovaná cena služeb OCP:

odhad předpokládaných nákladů i počtu pacientů a vyšetření na OCP se může od skutečnosti lišit.

Modely úhrad od ZP

- Na základě propočtů jsme vytvořili
- modely úhrad péče od ZP, které by zajistily vyrovnané hospodaření OCP
- Tyto modely zahrnují
  - jednak hospitalizační úhrady v systému DRG u pacientů, kteří byli akutně přijati na OCP
  - jednak úhrady ambulantních výkonů

- **1.varianta:**

propoččet nákladů je **bez** nákladů na pochůzkovou službu a administrativní příjem

- **2.varianta:**

propoččet nákladů včetně PS a AP

OCP – úhrady I.pol.2011 - varianta 1

Pacienti hospitalizovaní ve FNO u kterých byla využita služba CPP, platba ZP realizována v rámci hospitalizace

varianta 1 - úhrada + 20 479 Kč /1hospitalizaci a hodnota bodu pro ambulantní výkony 1,07 Kč

počet hosp v 1.pol.2011	průměrné náklady FNO na 1 hospitalizovanéh o pacienta, u něhož byla využita služba CPP	platba ZP za hospitalizaci v systému DRG při BR=30 526	rozdíl dle DRG	potřebná hodnota BR k uhrazení nákladů na hosp vč nákladů CPP	RV	platba výkonově	rozdíl výkonově	potřebná hodnota bodu k úhradě nákladů vč. CPP
962	79 469	58 990	-20 479	41 123	1,93	60 439	-19 030	1,28
				tj. navýšení o 35%				
	Celková výše platby potřebná k úhradě nákladů CPP			26 328 117				
	úhrada CPP z hospitalizační úhrady			19 700 610				
	úhrada CPP z ambulantních výkonů při 0,90Kč/bod			5 454 422				
	celkem			25 155 032				
	úhrada CPP z ambulantních výkonů při 1,07Kč/bod			6 627 507				
	celkem			26 328 117				

Úhrada nákladů na činnost OCP – varianta 1

náklady bez administrativního příjmu a pochůzkové služby (finanční deficit na 1 hosp. pacienta ošetřeného na CP = 20 479 Kč)		
Rozbor současného stavu nákladů na činnost CPP a výše plateb od ZP je specifikován do dvou oblastí :		
1.		
2.	náklad <u>na hospitalizované pacienty</u> , u kterých byla služba CPP využita náklad na pacienty u nichž na CPP bylo provedeno pouze <u>ambulantní vyšetření</u>	
ad1/		
		962
	Skutečný počet hospitalizací se službou CPP byl v 1. polovině roku 2011	79 469 Kč
	Průměrný celkový náklad na 1 hospitalizaci pacienta se službou CPP představuje	58 990 Kč
	Průměrná teoretická platba od ZP za tuto hospitalizaci (dle Vyhlášky) v DRG systému v roce 2011 je	
	(Základní sazba BR vypočtena z referenčního období r.2009 ve výši <u>30 526 Kč</u>)	-20 479 Kč
	Rozdíl úhrady a skutečných nákladů hospitalizace je	
	Tento deficit lze označit za důsledek nedofinancování nákladů na činnost CPP	
		19,7 mil Kč/pololetí
	tzn., že k jeho dofinancování je potřebná částka	39,4 mil Kč/rok
	<i>V rámci úhradového systému dle DRG by to představovalo pro tyto hospitalizace použít základní sazbu BR vyšší o 35% tj. s hodnotou</i>	41 123 Kč
ad2/		
	Počet bodů ambulantních výkonů CPP v 1. pololetí 2011 byl	6 060 469 bodů
	Úhrada těchto výkonů CPP při hodnotě bodu 0,90 Kč představuje částku	5,5 mil Kč/pololetí
	Vycházíme-li z hodnoty reálných nákladů CPP za 1. pololetí 2011 ve výši	26,3 mil Kč
	byla by k dofinancování ztráty potřebná výnosová hodnota bodu pro ambulantní výkon CPP ve výši	1,07 Kč/bod
	aby potřebná platba za tyto výkony včetně hodnoty materiálu dosáhla výše	6,6 mil Kč/pololetí
	tj.	13,3 mil. Kč/rok
	c e l k e m	53 mil.Kč/rok

Varianta 1

- **Při variantě 1, tj bez PS a AP**
- by péče o ambulantní pacienty musela být hrazena s hodnotou **1,07 Kč/bod**
- za rok to znamená **za ambulantní výkony** dofinancovat částku **13,3 mil Kč**
- **s hospitalizacemi** pak jde o **53 mil ročně**

OCP – úhrady I.pol.2011 - varianta 2

varianta 2 - úhrada + 15 020 Kč /1hospitalizaci a hodnota bodu pro ambulantní výkony 1,94 Kč

počet hosp v 1.pol.2011	průměrné náklady FNO na 1 hospitalizovanéh o pacienta, u něhož byla využita služba CPP	platba ZP za hospitalizaci v systému DRG při BR=30 526	rozdíl dle DRG	potřebná hodnota BR k uhrazení nákladů na hosp vč nákladů CPP	RV	platba výkonově	rozdíl výkonově	potřebná hodnota bodu k úhradě nákladů vč. CPP
962	79 469	58 990	-20 479	38 299	1,93	60 439	-19 030	1,28
			-5 459					
			-15 020					
				tj. navýšení o 25%				
	Celková výše platby potřebná k úhradě nákladů CPP			26 328 117				
	úhrada CPP z hospitalizační úhrady			14 449 401				
	úhrada CPP z ambulantních výkonů při 0,90Kč/bod			5 454 422				
	celkem			25 155 032				
	úhrada CPP z ambulantních výkonů při 1,94Kč/bod			11 878 716				
	celkem			26 328 117				

Úhrada nákladů na činnost OCP – varianta 2

náklady včetně administrativního příjmu a pochůzkové služby (finanční deficit na 1 hosp. pacienta ošetřeného na CP = 20 479 Kč)		
Rozbor současného stavu nákladů na činnost CPP a výše plateb od ZP je specifikován do dvou oblastí :		
1. náklad na hospitalizované pacienty , u kterých byla služba CPP využita		
2. náklad na pacienty u nichž na CPP bylo provedeno pouze ambulantní vyšetření		
ad1/		
Skutečný počet hospitalizací se službou CPP byl v 1. polovině roku 2011	962	
Průměrný celkový náklad na 1 hospitalizaci pacienta se službou CPP představuje	79 469	Kč
Průměrná teoretická platba od ZP za tuto hospitalizaci (dle Vyhlášky) v DRG systému v roce 2011 je	58 990	Kč
<i>(Základní sazba BR vypočtena z referenčního období r.2009 ve výši 30 526 Kč)</i>		
Rozdíl úhrady a skutečných nákladů hospitalizace je	-20 479	Kč
Tento deficit lze označit za důsledek nedofinancování nákladů na činnost CPP		
tzn., že k jeho dofinancování je potřebná částka		
	19,7	mil Kč/pololetí
	tj. 39,4	mil Kč/rok
<i>V rámci úhradového systému dle DRG by to představovalo pro tyto hospitalizace použít základní sazbu BR vyšší o 35% tj. s hodnotou</i>	41 123	Kč
ad2/		
Počet bodů ambulantních výkonů CPP v 1. pololetí 2011 byl	6 060 469	bodů
Úhrada těchto výkonů CPP při hodnotě bodu 0,90 Kč představuje částku	5,5	mil Kč/pololetí
Vycházíme-li z hodnoty reálných nákladů CPP za 1. pololetí 2011 ve výši	31,1	mil Kč
byla by k dofinancování ztráty potřebná výnosová hodnota bodu pro ambulantní výkony CPP ve výši	1,87	Kč/bod
aby potřebná platba za tyto výkony včetně hodnoty materiálu dosáhla výše	11,4	mil Kč/pololetí
	tj. 22,9	mil. Kč/rok
celkem	62	mil.Kč/rok

Varianta 2

- **U varianty 2 - s náklady na PS a AP**
- hodnota bodu **1,87 Kč/bod**
- za rok to znamená **za ambulantní výkony dofinancovat 22,9 mil Kč**
- **s hospitalizacemi jde o 62mil ročně**

- V obou variantách se počítá s tím, že ztráta na každou hospitalizaci, při níž byl pacient ošetřen na OCP je 20 479 Kč. Jde především o pacienty z UP.
- To je částka, která by měla být pro fungování OCP pojišťovnou pro hospitalizované pacienty proplacena
- Za rok to představuje **39, 4 mil.Kč** pouze na hospitalizace.
- Tento fakt by při hrazení hospitalizací **dle systému DRG** potřeboval pro uvedené hospitalizace zvýšit základní úhradovou sazbu (BR) o cca 35% tj. na částku 41 123 Kč.

Modely úhrad od ZP

Zjistili jsme, že by se musely podstatně zvýšit hospitalizační úhrady v systému DRG a rovněž i hodnota bodu.

Samostatné financování UP

???

- **Komplexní kódy - agregované výkony – TISS pro UP:**
(např. ošetření pacienta na UP FN s traumacentrem)
by měly být odstupňovány podle závažnosti stavu pacienta

Příklad:

- **Kód X.....** - pacient **kategorie I**
- **Kód XX .....** - pacient **kategorie II**
- **Kód XXX.....** - pacient **kategorie III**

Dle našich zkušeností je třeba k pokrytí nákladů :

- **Kategorie I.** 3 000 bodů
- **Kategorie II.** 11 000 bodů
- **Kategorie III.** 22 000 bodů

Příklad : rozsah péče na UP o pacienta III.kategorie

- Resuscitace oběhu, aplikace krevních derivátů , podání léků a provedení dalších výkonů dle základní diagnózy, polohování , imobilizace.
- Diagnostická rozvaha a návrh na doplňující vyšetření konziliární a paraklinická. Odběry biologických materiál.
- Zajištění kontinuity péče během transportu na vyšetření (CT, MR, fibroskopie, angiografie). Průběžné sledování stavu pacienta, úprava terapie podle trendů monitorace a výsledků laboratorních, konziliárních a paraklinických vyšetření.

Příklad : rozsah péče na UP o pacienta III.kategorie

- Zajištění přijetí na ARK, JIP nebo op.sál podle diagnózy
- Zápis do dokumentace na pracovišti UP, vystavení zprávy pro cílové oddělení
- Vlastní předání pacienta se zajištěním kontinuity péče během transportu

Závěr

- Příjmová oddělení a především urgentní příjmy jsou dnes již nedílnou součástí velkého počtu zdravotnických zařízení v ČR a velké nemocnice se již bez nich nelze představit.
- Jsou obsazena erudovanými pracovníky a náklady na jejich provoz jsou vysoké.
- Přesto nejsou stále vnímána jako samostatná pracoviště a nedokáží si na svůj provoz vydělat.
- To často brání jejich rozvoji.

Závěr

- Dnes i v budoucnu bude nutno stejně jako jinde ve světě zajistit vícezdrojové financování příjmových oddělení.
- Je však čas hledat cesty, jak jejich provoz financovat i ze strany zdravotních pojišťoven a z regionálních zdrojů.

Děkuji vám za pozornost.

stanislav.jelen@fno.cz